

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ», код ЄДРПОУ 41457925 інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкт господарювання

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ», юридична адреса: 65481, Одеська обл., м. Южне, проспект Миру, будинок 17-А, офіс 3, контактний номер телефону +38 (098) 113-22-22; директор – Егідіус Сімутіс.

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи – підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи

Планована діяльність, її характеристика.

Будівництво і експлуатація вітроелектростанції ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» загальною встановленою потужністю 72,6 МВт та внутрішніх ліній електропередач в межах вітрополя ВЕС. Генерація електроенергії здійснюватиметься за рахунок місцевого відновлюваного джерела енергії – вітру, орієнтовний термін експлуатації ВЕС – 25 років (може бути продовжений в залежності від технічних характеристик обраного типу основного обладнання ВЕС).

Технічна альтернатива 1.

Будівництво та експлуатація нових і продовження терміну експлуатації існуючих атомних енергоблоків (в 9 з 15-ти існуючих атомних енергоблоків Українських АЕС закінчується термін експлуатації до 2020р.); всі АЕС введені в експлуатацію більше 30 років тому. Генерація електроенергії здійснюватиметься за рахунок використання імпортованого ядерного палива та його послідуєного захоронення в межах та за межами України.

Технічна альтернатива 2.

Будівництво та експлуатація нових і продовження терміну експлуатації основних існуючих теплоелектростанцій (ТЕС), переважна більшість з яких збудована більш, ніж півсторіччя тому. Генерація електроенергії здійснюватиметься за рахунок спалювання викопного палива – вугілля, мазуту, природного газу українського чи імпортованого.

Технічна альтернатива 3.

Будівництво та експлуатація нових і експлуатація існуючих сонячних електростанцій. Генерація електроенергії здійснюватиметься лише вдень та в обмеженому обсязі в зимовий період.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи

Місце провадження планованої діяльності.

Будівництво ВЕС планується на території Сичавської та Любопільської сільських рад Лиманського району Одеської області (за межами населених пунктів).

Плановане цільове призначення земель – 14.01 «розміщення, будівництво, експлуатація та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій».

Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Під будівництво ВЕС розглядалось декілька земельних ділянок, розташованих на території Лиманського району Одеської області. На даний момент розробляється детальний план території (ДПТ) згідно розпорядження Лиманської районної державної адміністрації Одеської області №240/А-2018 від 21.05.2018р., який враховує критерії відповідності місця розташування ВЕС вимогам природоохоронного, санітарного та містобудівного законодавства України й вимогам ДБН 360-92** та ДСП-173-96.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності

Використання нетрадиційних і відновлювальних джерел енергії розглядається у «Енергетичній стратегії України...», як важливий фактор підвищення рівня енергетичної безпеки та зниження антропогенного впливу енергетики на довкілля. Враховуючи дані, наведені у «Енергетичній стратегії...», на даний час потенціал використання відновлюваних джерел енергії в Україні використовується недостатньо.

Цілями «Енергетичної стратегії...» прогнозується значне зростання частки й абсолютних показників використання відновлюваних і нетрадиційних джерел енергії із додержанням принципів Зеленої книги «Європейська стратегія стабільної, конкурентоздатної та безпечної енергетики».

Метою будівництва ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» в Лиманському районі є вироблення електроенергії для надійного енергозабезпечення півдня Одеської області України.

Південь України, зокрема Одеська область, не мають достатніх запасів викопного палива, присутні лише незначні запаси бурого вугілля, нафти та природного газу на морському шельфі.

Потужності генерації електроенергії з власних джерел Одеської області - недостатня для забезпечення комунально-побутових, промислових підприємств та населення. Серед традиційних електростанцій на території області діє лише Одеська ТЕЦ, потужністю до 32 МВ. Електроенергія на даній ТЕЦ виробляється лише в опалювальний період.

Більша частина півдня області та м.Одеса отримують електроенергію, в основному, від Південноукраїнської АЕС.

Один з основних шляхів підвищення економічної безпеки півдня України і, зокрема, Одеської області, полягає у більш ефективному використанні існуючого енергетичного відновлювального природно-ресурсного потенціалу.

Одеська область в цілому, а особливо Лиманський район, має великий потенціал для вітроелектростанцій. Наразі в Лиманському районі відсутні ВЕС, тому прийнято рішення оцінки впливів на довкілля щодо розміщення проектованої ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» загальною потужністю 72,6 МВт

Наміри реалізації Проекту відповідають: Закону України №514-VIII від 04.06.2015р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії», Розпорядженню КМУ від 17.12.08р. №1567-р «Про програми підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів», Розпорядженню КМУ від 1 жовтня 2014 р. N 902-р «Про Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року» та Розпорядженню КМУ від 25.11.2015р. №1228-р «Про Національний план дій з енергоефективності на період до 2020 року». Реалізація даного проекту ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» допомагає виконанню поставлених завдань, задекларованих у Енергетичній стратегії, забезпечує значний ефект скорочення використання традиційних джерел енергії, а також викидів шкідливих та парникових газів, забезпечує регіон півдня Одеської області «зеленою», екологічно безпечною з точки зору забруднення довкілля електроенергією, створює нові робочі місця й направляє прямі інвестиції в місцеву економіку для багатопланового розвитку регіону.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо)

Сумарна встановлена потужність проекрованої вітроелектростанції складатиме 72,6 МВт.

Щорічна генерація екологічно чистої електроенергії очікується на рівні приблизно 262 500 МВт*год.

Основним обладнанням для даного проекту є вітрові турбіни, які мають відповідні сертифікати якості по міжнародним стандартам IEC 61400-12-1 та ISO 9001. Проектом передбачається встановлення, 19 сучасних віротурбін (ВЕУ) одиничною потужністю від 3,9 МВт до 4,0 МВт. Ще 2 віротурбіни передбачені в якості резервних. Остаточне рішення щодо технічної характеристики і параметрів планованої діяльності буде прийняте за результатами техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) діяльності та оцінки впливів на довкілля (ОВД).

Висоти башт ВЕУ, що розглядаються Інвестором, в місці розміщення гондоли становлять 135 м. Діаметри роторів ВЕУ, що розглядаються Інвестором, становлять від 126 м до 131 м, в залежності від виробника обладнання.

Загальна орієнтовна площа земельної ділянки під розміщення вітрополя становить біля 2580 га. Турбіни займають тільки 1 % від усієї території вітрополя. На 99% площ вітрополя можна займатися сільським господарством або іншою діяльністю. Фундамент однієї ВЕУ займає близько 20 м в діаметрі і, зазвичай, повністю знаходиться під землею, дозволяючи розширити сільськогосподарське використання землі практично до самої основи вежі.

Річна потреба ВЕС в воді – до 55 м³. Власна річна потреба в електроенергії – до 4 000 МВт*год. Тривалість будівництва – близько 22 місяців.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

Природоохоронне законодавство України встановлює екологічні та інші обмеження планованої діяльності, зокрема: Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про відходи», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», а також Водний, Земельний та Лісовий кодекси України.

За санітарною класифікацією підприємств, виробництв та споруд відповідно до «Державних санітарних правил об'єктів планування та забудови населених пунктів» №173 об'єкт не входить до видів виробництв і об'єктів I, II та III класу небезпеки. В межах планованої СЗЗ проекрованої ВЕС житлова забудова, та об'єкти, порівняні до неї, - відсутні.

Технічні обмеження будуть визначені технічними умовами (ТУ) на приєднання ВЕС до енергомережі. Містобудівні обмеження будуть визначені «Містобудівними умовами і обмеженнями забудови земельної ділянки» (МБУО).

Під час проектування будуть враховані обмеження та рекомендації експертних висновків та наукових звітів щодо впливу будівництва ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» на сезонні орнітологічні комплекси та мігруючих птахів та кажанів Лиманського району Одеської області, підготовлених представниками Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Санітарні обмеження планованої діяльності встановлені вимогами ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму», й визначатимуться за результатами моделювання акустичного впливу згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-35 «Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях», ДСТУ-Н Б В.1.1-33 «Настанова з розрахунку та проектування захисту від шуму сельбищних територій».

Проектом також будуть визначені (за результатами моделювання) рівні та зони впливу миготіння тіні. Наразі в Україні вимоги щодо миготіння тіні не нормуються.

Санітарно-захисні зони (СЗЗ) та охоронні зони (ОЗ) для внутрішніх кабельних ліній та лінії електропередачі в межах вітрополя ВЕС встановлюються згідно ДСП №173-96 «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» та ДСН № 239-96 «Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань».

Рівні електромагнітних впливів підстанцій (ПС) та ліній електропередач (ЛЕП) регламентують ДСанПіН №198-97 «Державні санітарні норми і правила при виконанні робіт в невимкнених електроустановках напругою до 750 кВ включно», затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09 липня 1997 року №198 (п. 5.5), ГКД 341.004.001-94 «Норми технологічного проектування підстанцій змінного струму з вищою напругою 6-750кВ», СОУ-Н ЕЕ 20.179:2008 «Розрахунок електричного та магнітного полів лінії електропередавання. Методика»).

щодо технічної альтернативи 1:

Будівництво ТЕС на землях енергетики, крім вищезазначених обмежень в п.6 даного «Повідомлення», потребує додаткових заходів щодо обмеження використання сільськогосподарських земель навколо ТЕС, що працюють на вугіллі та мазуті, внаслідок викидів важких металів в складі твердих часток та обмеження рівнів викидів забруднюючих речовин (ЗР) в атмосферне повітря з джерел викидів та обмеження приземних концентрацій ЗР в межах СЗЗ згідно СН №4946-89,

щодо технічної альтернативи 2:

Будівництво АЕС, крім вищезазначених обмежень в п.6 даного «Повідомлення» щодо встановлення СЗЗ навколо АЕС, також вимагає додаткових заходів з радіаційної безпеки згідно ЗУ «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», НРБУ-96 та ін.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

При розробці проектів під кожний фундамент ВЕУ, всі заходи з інженерної підготовки та захисту проекрованої території вітрополя ВЕС від можливих несприятливих природних факторів (зсуви, ерозія схилів, підтоплення, землетрус тощо) будуть розроблятися в проектній документації з урахуванням результатів вишукувань, які проводяться згідно ДБН А.2.1.1-2014 «Інженерні вишукування для будівництва» спеціалізованими підрядними організаціями за окремим замовленням Інвестора, і виступатимуть вихідними даними для розробки проекту, як це передбачено згідно додатку «А» ДБН А.2.2-3-2014 «Склад проектної документації на будівництво».

Інженерна підготовка території включає планування майданчиків та облаштування фундаментів ВЕУ, стовпів лінії електропередачі, площадки під підстанцію збору та передачі потужності ВЕС (ЦПС), адміністративно-побутовий корпус, ремонтно-складську базу з майданчиком відкритого зберігання комплектуючих ВЕУ, під'їзних доріг. Остаточне уточнення буде виконано при розробці ТЕО та проекту згідно ДБН А.2.2-3-2014 «Склад проектної документації на будівництво» та «Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів», затв. Наказом Мінрегіону №45 від 16.05.2011р. (зі змінами).

Топографо-геодезичні, інженерно-геологічні, гідрологічні, археологічні та інші вишукування виконуватимуться у необхідному обсязі згідно чинного законодавства. Проектні рішення в період будівництва та експлуатації будуть забезпечувати раціональне використання ґрунтів, будуть передбачені заходи протидії підтопленню, просіданню, активізації інших екзогенних процесів, а також охоронні, відновлювані, захисні та компенсаційні заходи.

щодо територіальної альтернативи.

Територіальні альтернативи розташування ВЕУ в складі вітрополя ВЕС потребуватимуть ідентичних вишукувань з метою виявлення необхідності в інженерній підготовці і захисту території.

щодо технічної альтернативи 1 і 2.

Топографо-геодезичні, інженерно-геологічні, гідрологічні, екологічні, археологічні та інші вишукування виконуватимуться у необхідному обсязі згідно чинного законодавства під конкретні проекти.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

Можливі впливи планованої діяльності з будівництва та експлуатації ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» на довкілля включають:

Клімат і мікроклімат: вплив відсутній.

Повітряне середовище:

В процесі експлуатації ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» потужністю 72,6 МВт – негативних впливів на повітряне середовище не створюється. Навпаки, виробництво електроенергії з використанням енергії вітру дозволяє запобігти забрудненню атмосферного повітря, в порівнянні з виробництвом електроенергії тепловими електростанціями, та зменшити обсяги викидів парникових газів (очікується скорочення викидів оксиду вуглецю (CO₂) на рівні близько 293766 т щорічно). Короткочасний вплив може очікуватись під час будівництва ВЕС - відбувається незначне забруднення повітряного середовища від працюючих будівельних машин та механізмів. Концентрації шкідливих речовин в повітрі не перевищуватимуть нормативів граничнодопустимих концентрацій (ГДК) для повітря робочої зони буд майданчиків.

Водне середовище:

Генерування електроенергії на ВЕС відбувається без використання водних ресурсів. Будівництво та експлуатація ВЕС не передбачає будь-якого довгострокового впливу на поверхневі або підземні водні ресурси. Розміщення ВЕС не чинитиме негативного впливу на роботу водопровідних та каналізаційних мереж, та не може порушити існуючий гідрологічний та гідробіологічний режим поверхневих та підземних вод. Під час проведення будівельних робіт водопостачання на майданчик Проекту буде організоване за рахунок привозної води (мобільні цистерни). Під час експлуатації ВЕС потреби у питному, гарячому водопостачанні та каналізації забезпечуватимуться автономними системами.

Розташування регіону проекту по відношенню до найближчих водних об'єктів наступне: зі східної сторони на відстані біля 2 км знаходиться Тилігульський лиман, з західної на відстані біля 3 км – Григорівський лиман.

Потенційний вплив на ґрунтові води в процесі будівництва може виникнути в результаті витоків або розливів дизельного палива або мастильних матеріалів на ділянці розташування будівельного обладнання або транспортних засобів. Проте, забруднюючі речовини, що можуть виникнути в результаті витоків з машин і транспортних засобів навряд чи досягнуть водоносного горизонту, оскільки ці витoki представлятимуть невеликі обсяги. Земляні роботи будуть обмежені під час інтенсивних дощів, щоб зменшити ризик зливу опадів, нафти або хімічних речовин в природне середовище.

Вплив на ґрунтові води в результаті забруднення визначається як незначний.

Забруднення ґрунтових вод має попереджуватися шляхом застосування найкращих методів будівництва та господарської діяльності під час експлуатації ВЕУ та кабельних ліній, зокрема управління діяльністю субпідрядників. Ці моменти належним чином відобразатимуться у «Плані управління будівельним об'єктом», згідно вимог проекту організації будівництва (ПОБ) та вимог ДБН А.3.1-5-2014 «Організація будівельного виробництва», який міститиме положення щодо належного навантаження-розвантаження та зберігання матеріалів, збору та видалення твердих і рідких відходів. Враховуючи відстань вітрополя ВЕС від берегових ліній Тилігульського та Григорівського лиманів, що перевищує 2 км, а також заходи з забезпечення жорсткого контролю з боку керівництва ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» поводження з небезпечними, забруднюючими матеріалами з метою запобігання їх розливу або іншим шляхом попадання у поверхневі води під час будівництва, експлуатації та технічного обслуговування ВЕС, *не очікується ніякого впливу Проекту на поверхневі води.*

Ґрунти

Можливий вплив створюватиметься земляними роботами, необхідними для облаштування фундаментів для ВЕУ. Вони припускають виїмку значного обсягу ґрунту. Частина ґрунту (найбільш родюча) буде змішана з родючим ґрунтом і використана для покриття фундаментів ВЕУ згідно ст. 168 Земельного Кодексу України. Інша частина використовуватиметься для відновлення ділянок, з яких здійснюється виїмка матеріалу для облаштування фундаментів або для відновлення інших пошкоджених ділянок території. Виїмка ґрунту проводитиметься з урахуванням вказівок виробника ВЕУ і, зважаючи на місцеві геофізичні умови, так щоб гарантувати безпеку ВЕУ і, в той же час, звести до мінімуму вплив на довкілля. Інший вплив на ґрунти очікується в ході прокладання на глибині від приблизно 1,5 м залежно від глибини промерзання ґрунту і рівня напруги. Передбачається наступна засипка родючим ґрунтом в зворотному порядку. Структура первинних ґрунтів не буде пошкоджена.

Також можливим джерелом забруднення можуть стати витoki з території будівництва шляхом забруднення від паливно-мастильних матеріалів, технічних рідин, що зберігаються неналежним чином, а також забруднення будівельним сміттям. Ризики будуть мінімізовані за рахунок ретельного управління будівельними роботами, безпечного зберігання паливно-мастильних матеріалів, технічних рідин та інших небезпечних речовин відповідно до кращої міжнародної практики і суворого контролю за відходами та їх утилізації згідно з чинним законодавством. Проектом будуть передбачені всі необхідні заходи з тимчасового розміщення і утилізації твердих побутових відходів і відходів будівництва згідно вимог ст.17 ЗУ «Про відходи», ДСТУ 4462.3.01:2006 «Поводження з відходами. Порядок здійснення операцій», ДСТУ 3911-99 Охорона природи. Поводження з відходами. Виявлення відходів і подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги», ДК 005-96 «Класифікатор відходів». Відходи, що утворюються під час будівництва ВЕС, і тимчасово розміщуються на території будмайданчиків, відносяться до I-IV класів небезпеки.

Одним з найбільш важливих видів впливів проекту на ґрунти є будівництво місцевих доріг. Для того, щоб знизити негативний вплив цих робіт, ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» буде намагатися максимально використовувати існуючі дороги. У разі необхідності, нові дороги будуть побудовані таким чином, щоб піддавати мінімальним ушкодженням геологію і геоморфологію ділянок.

Природно-заповідний фонд

Проект не розповсюджується на землі природних заповідників, національних парків або інших об'єктів ПЗФ. На схід від проєктованої території на відстані біля 2 км розташований Тилігульський регіональний ландшафтний парк, а до найбільш цінних в орнітологічному плані територій відстань складає біля 3 км – «Тилігульський пересип» (орнітологічний заказник).

Рослинний, тваринний світ, заповідні об'єкти:

Рослинність

Територія проєктованої ВЕС представлена виключно сільськогосподарськими полями та штучними лісосмугами, які сформовані деревними породами та кущами – тобто це антропогенні, а не природні ландшафтні угруповання. Тому зміни у цих ландшафтних комплексах пов'язані тільки з цими штучними біотопами. Характеристики категорій земель сільськогосподарського призначення Лиманського району незначно змінюються по рокам, але території з сільськогосподарською продукцією мають більш значні зміни по рокам і характеризуються непрогнозованістю. Лісонасадження представлені лісосмугами, які знаходяться у задовільному стані.

Можливо констатувати відсутність впливу ВЕС на окремі природні ландшафтно-біотопічні комплекси на період будівництва площадок ВЕС та відповідної технологічної інфраструктури. З дій щодо повної мінімізації впливу ВЕС на дані антропогенні комплекси слід відзначити компенсаторні заходи в разі порушення деревно-чагарникових насаджень (посадка молодих дерев) у межах лісосмуг і інших ділянках штучних лісових масивів. Вплив будівництва ВЕС та їх експлуатації на ландшафтно-біотопічні комплекси характеризується як дуже низький, а найшкідливіші наслідки - відсутні. Споруди проєктованої ВЕС планується збудувати в сільськогосподарській зоні з типовим для півдня України степовим агроландшафтом. Прямі загрози, які могли б сприяти порушенню ґрунтового та рослинного покриву в процесі будівництва та експлуатації ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ», - мінімальні. Будуть передбачені дії, направлені на зменшення можливих ризиків щодо порушення природного рослинного покриву при будівництві кожної ВЕС.

Птахи, кажани та комахи

За даними досліджень в зоні розташування ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» представниками Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова оцінка потенційних впливів, обумовлених будівництвом і експлуатацією проєктованої ВЕС на орнітофауну та кажанів, сформує певний «План заходів», направлений на мінімізацію можливих впливів, і який буде розроблений згідно результатів цього профільного дослідження птахів та кажанів, звіт про яке буде оприлюднено згідно вимог ЗУ «Про ОВД». Також планується проведення моніторингу птахів і кажанів під час будівництва ВЕС ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» та багаторічного моніторингу птахів і кажанів - при її експлуатації.

Фактично територія вітрополя ВЕС представлена виключно антропогенними біотопами (с/г угіддя, лісосмуги), тому створення незначної за площею інфраструктури ВЕС в цьому сільськогосподарському регіоні не є загрозовим для кормових скупчень та кормових переміщень птахів, оскільки більша частина території земель вітрополя ВЕС залишається без будь-яких змін. Техніка та персонал, які незначний проміжок часу працюватимуть на будівництві, створюють несуттєве антропогенне навантаження на птахів. Більш значним фактором зміни

середовища для птахів насправді є сама сільськогосподарська діяльність (щорічні сівозміни).

Наразі не виявлено значного видового різноманіття кажанів в цій місцевості. На території площадки ВЕС не зареєстровано домівок кажанів (основні місця їх мешкання приходяться на прилеглі села; територія ВЕС використовується кажанами, виключно як кормова зона - з різною інтенсивністю та площами. У межах площадки ВЕС і буферних зонах зоні відсутні важливі підземні схованки для кажанів. Існують потенційні схованки для дендрофільних кажанів при утворенні різного походження порожнин у стовбурах дерев. Це закономірний процес, який характерний для невеликої кількості існуючих лісових насаджень проектною територією, і буде підсилюватись по мірі старіння деревних насаджень. Дослідження умов існування рукокрилих в межах сучасних ВЕС та їх буферних зон в Україні наразі не дають підстав вважати, що розміщення ВЕУ негативно позначається на їх популяціях.

Представники класу комах, що фактично можуть бути безпосередньо зустрінуті в зоні будівництва ВЕС, пересуваються на висотах до 12м (а при вітряній погоді – до 0,5 м) – в межах середовища повсякденного існування в приземному шарі (де відбувається їх харчування, розмноження, кладка, захист від хижаків та ін.). Через це розміщення ВЕУ не викличе негативних змін у середовищі існування комах.

Культурна спадщина

Потенційний вплив на культурну спадщину можливий тільки на етапі будівництва. Для зменшення впливу Проекту на археологічні об'єкти ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» буде чітко дотримуватись вимог і положень законодавства України, зокрема, частини першої статті 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Навколишнє соціальне середовище (населення):

Проект будівництва ВЕС передбачає залучення значних інвестицій в економіку Лиманського району Одеської області. Ніякого примусового переселення не очікується. Ні на одному з етапів Проекту не передбачено використання дитячої чи примусової праці. Реалізація Проекту є вагомим внеском у розвиток як регіональної економіки, так і економіки України в цілому.

Будівництво та експлуатація запропонованої ВЕС буде надавати позитивний вплив на місцеву економіку через зайнятість місцевого населення під час будівництва, а також в більш довгостроковій перспективі - у вигляді орендної плати за земельні ділянки і податкових надходжень до місцевого бюджету, плати за послуги місцевих комунальних служб, і зайнятості технічного обслуговуючого персоналу.

Навколишнє техногенне середовище

У зв'язку з відсутністю в межах ділянки проекрованої ВЕС промислових та житлово-цивільних об'єктів, наземних і підземних споруд, вплив ВЕС на техногенне середовище не очікується. Устаткування, що поставляється, має відповідну європейську якість. У вартість виробів ВЕС включається гарантійний термін експлуатації і гарантія безаварійної роботи. Така якість забезпечується заводською технологією виробництва, що вдосконалюється упродовж останніх 40-50 років, і що включає вхідний контроль усіх комплектуючих матеріалів/виробів і вихідний контроль продукції. «Система диспетчерського управління та збору даних» (SCADA) ВЕУ забезпечує контроль роботи ВЕС по більш ніж 20 параметрам. У разі неможливості забезпечення подальшої роботи за допомогою штатного регулювання параметрів, SCADA дає сигнал для зупинки турбіни. Тому аварійна ситуація на ВЕС трапляється один раз на десятки тисяч працюючих ВЕУ в світі.

щодо технічної альтернативи 1 і 2:

Враховуючи, що найгострішими проблемами Одеської області є забруднення атмосферного повітря, забруднення морських акваторій та поверхневих та

підземних вод внаслідок господарської діяльності, накопичення у великих обсягах промислових та побутових відходів, виснаження і забруднення сільськогосподарських земель засобами захисту рослин та мінеральними добривами. Будівництво нової ТЕС, що працювала б на вугіллі, - призведе до погіршення стану навколишнього середовища, матиме негативний вплив на здоров'я людей. ТЕС, що працюють на природному газі, є більш прийнятними з екологічної точки зору, ніж вугільні, та вони, тим не менш, не є раціональними з економічної точки зору, у зв'язку з постійним зростанням цін на природний газ. Будівництво ТЕС або АЕС в Лиманському районі Одеської області потребує вирішення додаткових питань, пов'язаних з необхідністю транспортування викопного чи ядерного палива по території області та утилізації відпрацьованого палива. До того ж, впровадження даних технологій потребує використання значних обсягів водних ресурсів.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля

Планована діяльність з будівництва та експлуатації вітроелектростанції ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» належить до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із ст.3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав))

Підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля не виявлено. Будівництво ВЕС не входить до Переліку видів діяльності, які можуть чинити значний шкідливий транскордонний вплив, згідно Додатку I до «Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті», ратифікованої Законом України N534-XIV (534-14) від 19.03.99р.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Відповідно до п.4 ч.2 ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» звіт з оцінки впливу на довкілля має містити інформацію від заінтересованих органів щодо можливості реалізації планованої діяльності з огляду на вплив на здоров'я людей, водні ресурси та земельні ресурси, біорізноманіття, інші фактори довкілля (інформація про наявні дозвільні документи щодо планованої діяльності, за наявності). Зокрема, планується провести дослідження впливу планованої ВЕС на повітря, ґрунти, поверхневі та ґрунтові води, культурну спадщину, флору і фауну району, де планується будівництво ВЕС, а також провести моделювання і розрахунки акустичного впливу, впливу від ефекту миготіння тіні, візуального впливу ВЕС й оцінити впливи на навколишнє соціальне і техногенне середовища. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, передбачено у відповідності із ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Вимоги до структури та змісту «Звіту з оцінки впливу на довкілля», визначені ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та додатком 3 до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017р. №1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля», є обов'язковими.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Оцінка впливу на довкілля – це процедура, що передбачає: підготовку суб'єктом господарювання «Звіту з оцінки впливу на довкілля»; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого «Висновку з оцінки впливу на довкілля», що враховує результати аналізу, передбаченого попереднім абзацом; врахування «Висновку з оцінки впливу на довкілля» у «Рішенні про провадження планованої діяльності», зазначеного у пункті 14 цього Повідомлення. У «Висновку з оцінки впливу на довкілля» уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження. Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання «Рішення про провадження планованої діяльності».

Планована ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» діяльність може мати вплив на довкілля й відноситься до другої категорії, і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до п.1 ст.3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у цій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до «Звіту з оцінки впливу на довкілля», а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання «Звіту з оцінки впливу на довкілля». На стадії громадського обговорення «Звіту з оцінки впливу на довкілля» протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до «Звіту з оцінки впливу на довкілля» та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення «Звіту з оцінки впливу на довкілля» буде повідомлено в «Оголошенні про початок громадського обговорення».

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього Повідомлення на офіційному веб-сайті <http://eia.menr.gov.ua/> громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього Повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до «Звіту з оцінки впливу на довкілля». Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть унікальний реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього Повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень та пропозицій. У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних.

Відомості про плановану діяльність можуть бути розголошені виключно у встановленій чинним законодавством формі та процедурами, в світлі вимог ст. 50 Конституції України, ст.ст. 9, 25 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про ОВД», ст.4 Закону України «Про

забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», Конвенції «Про доступ до інформації, участь громадськості у прийнятті екологічно важливих рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища», ратифікованої Україною.

ТОВ «ЮЖНЕ ЕНЕРДЖІ» під час підготовки «Звіту з оцінки впливу на довкілля» зобов'язане врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до «Звіту з оцінки впливу на довкілля». Детальна інформація про це включається до «Звіту з оцінки впливу на довкілля».

14. Рішення про провадження планованої діяльності

Відповідно до законодавства, Рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Дозвіл на виконання будівельних робіт (вид Рішення - відповідно до частини першої статті 11 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»), що надається Державною архітектурно-будівельною інспекцією у Одеській області (орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення) згідно Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до «Звіту з оцінки впливу на довкілля», необхідно надсилати до Мінприроди України*, куди подається це «Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля», та надсилаються зауваження та пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Міністерство екології та природних ресурсів України

Департамент екологічної безпеки та дозвільно-ліцензійної діяльності

Управління з питань оцінки впливу на довкілля та дозвільно-ліцензійної діяльності

Відділ оцінки впливу на довкілля

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035.

Тел.: +38 (044) 206-31-29, e-mail: m.shimkus@menr.gov.ua

Контактна особа: Шимкус Марина Олександрівна, начальник відділу оцінки впливу на довкілля Міністерства екології та природних ресурсів України.

* Суб'єкт господарювання має право самостійно (з дотриманням вимог ч.2 ст.5 ЗУ «Про ОВД») подати повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, безпосередньо до уповноваженого центрального органу з метою отримання його висновку з оцінки впливу на довкілля. У такому разі уповноважений центральний орган протягом трьох робочих днів з дня отримання такого повідомлення надсилає копію повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до уповноваженого територіального органу за місцем провадження діяльності з метою отримання його зауважень та пропозицій з приводу планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.